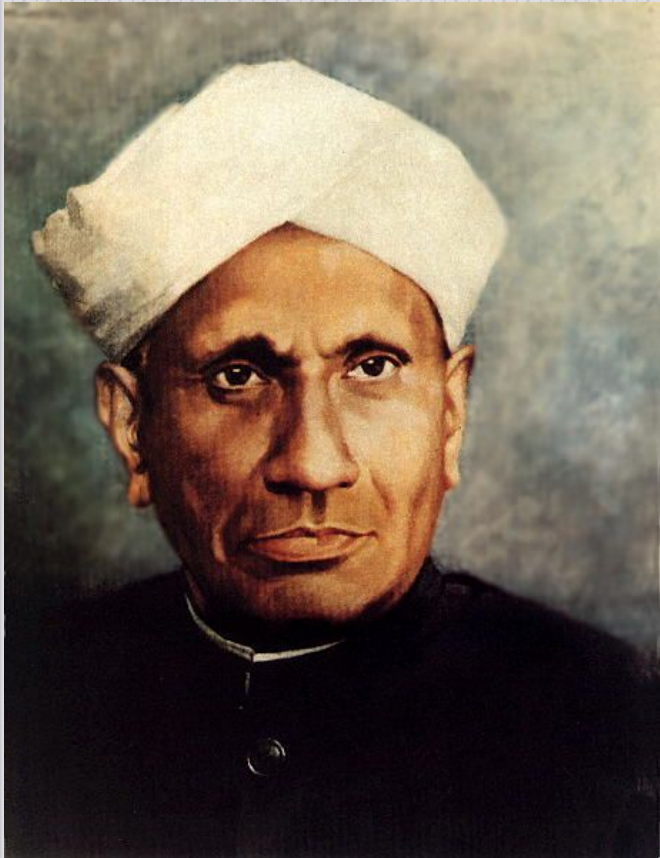

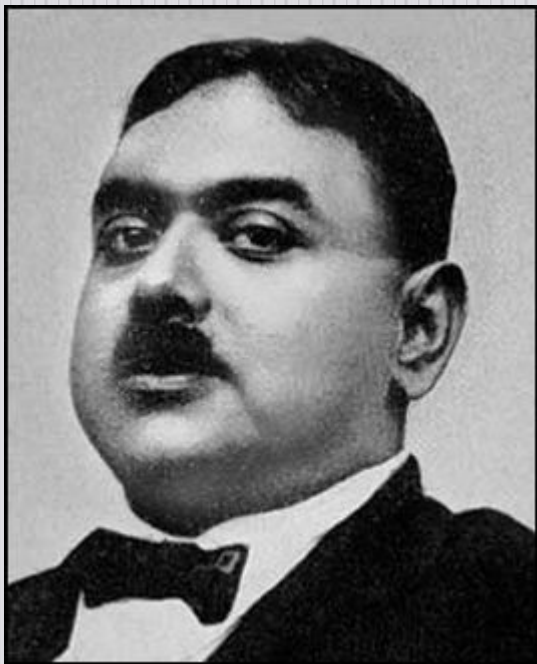
Культура і спосаб жыцця індыйцаў

Паводле перапісу насельніцтва ў 1931 г., у Індыі пражывала 360 млн чалавек. Толькі 8 % ад іх ліку былі пісьменнымі, прычым адкуцыя насіла рэлігійны і гуманітарны характар. Вялікі працэнт непісьменных быў абумоўлены беднасцю насельніцтва і недахопам школ.

*Чандрасекхара Венката
Раман*

Нягледзячы на вельмі абмежаваныя магчымасці для навуковых даследаванняў, індыйскія вучоныя перпшай паловы XX ст. унеслі вялікі ўклад у сусветную навуку. Сярод іх асаблівае месца займае фізік, лаўрэат Нобелеўскай прэміі (1930) *Ч. В. Раман*.

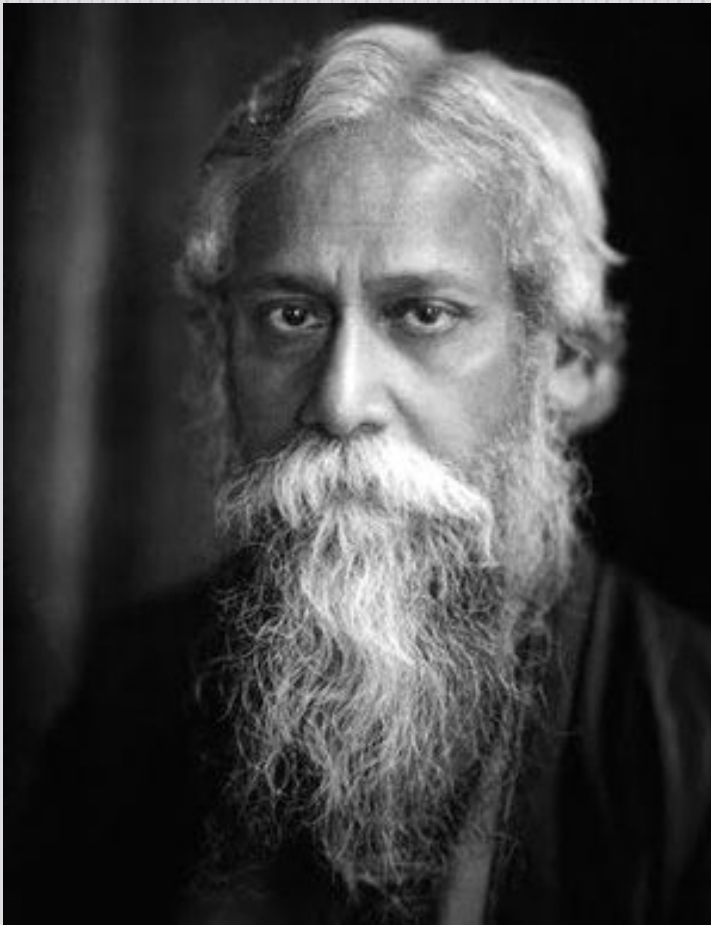

*Ракхал Дас
Банерджи*

Важная роля ў адкрыцці культуры
Махенджа-Дара і Харыпы ў 1920-х гг.
Належыць гісторыку *Р. Д. Банерджы*.

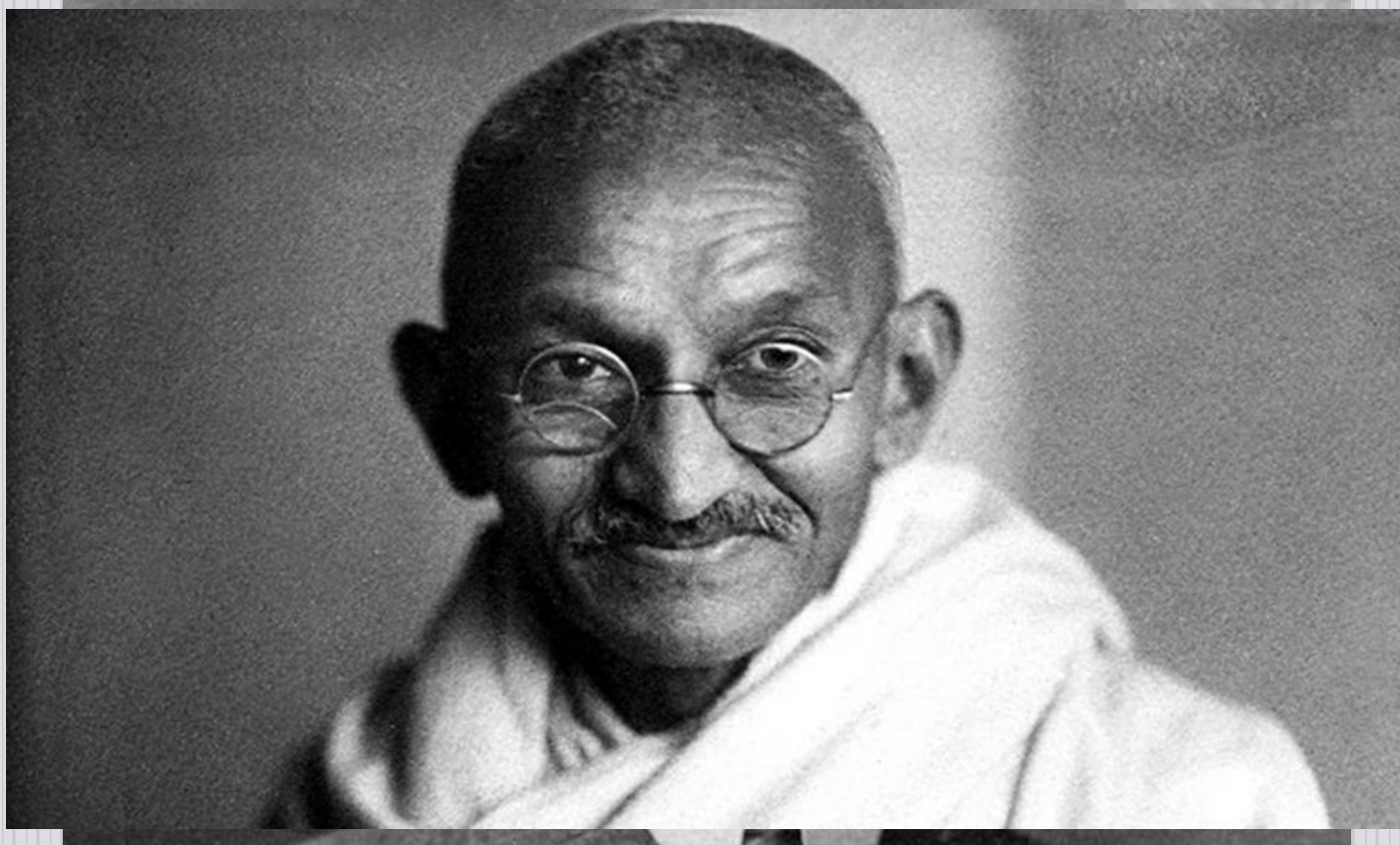
*Мохенджо-Даро («пагорак мерцвякоў») - горад цывілізацыі даліны
Інда, які ўзнік каля 2600 года да н. э. Размешчаны ў Пакістане, у
правінцыі Сінд. З'яўляецца найбуйнейшым старажытным горадам
даліны Інда і адным з першых гарадоў у гісторыі Паўднёвай Азіі,
сучаснікам цывілізацыі Старажытнага Егіпта і Старажытнай
Месапатаміі.*

*Рабіндранат
Тагор*

Найбуйнейшым
пісьменнікам у індыі быў *Р.
Тагор*, які атрымаў
Нобелеўскую прэмію ў 1913
г. Ён заклікаў індыйцаў да
духоўнага
самаўдасканалення,
выступаў за нацыянальнае
адраджэнне. У сваім
родавым памесці Тагор
адкрыў універсітэт
мастацтваў, выпускнікі
якога сталі вядомымі
майстрамі ў многіх сферах
культуры.

Пасля Першай сусветнай вайны цэнтральнай тэмай індыйскай літаратуры становіцца барацьба за нацыянальную незалежнасць. У індыйскай прозе гэтага часу моцна адчуваліся ўплыў ідэй *М. К. Гандзі* і прабуджэнне цікавасці да жыцця сацыяльных нізшэй

*Махатма
Гандзі*

У 1913 г. у Індыі пачалася вытворчасць вытворчасць фільмаў. Аднак экспансія заходнееўрапейскага і асабліва амерыканскага кіно пасля Першай сусветнай вайны тармазіла развіццё індыйска кінематаграфіі. Выпускаліся ў свет галоўным чынам камерцыйныя фільмы на міфалагічныя сюжэты, а таксама меладрамы і псеўдагістарычныя фільмы.

*«Песьня дарогі» («Pather Panchali»), 1955, драма
Першы індыйскі фільм, які стаў хітом на Захадзе, расказвае пра бедную сям'ю, якую пераследуюць няшчасці. Бацька Хары - марыць і складае вершы, у той час як яго жонка з цяжкасцю спрабуе пракарміць сям'ю. Але сапраўдную трагедыю прыносіць у іх дом зладзюжка Дурга.*

*«Валацуга» («Awaara»), 1951, меладрама
Юнак Раджа, які нарадзіўся ў багатай сям'і, па волі лёсу жыве ў галечы і становіцца злодзеям. Толькі сустрэча з сяброўкай дзяцінства Рытай дапамагае яму парваць са злачынным мінулым.*

У краіне з'явілася вядомая ў галіне тэатра і кіно дынастыя Капураў. Яе заснавальнікамі лічацца Прытхвірадж Капур і яго сын Радж Капур, які здымаўся ў кіно з 1935 г.

*Прытхвірадж
Капур*

*Радж
Капур*

Вялікую ролю ў паўсядзённым жыцці індыйцаў адыгрывалі рэлігійныя звычаі і традыцыі.

Грамадства ў Індыі захоўвала традыцыйную абшчынна-каставую структуру, якая налічвала больш за 3 тыс. каст. Самымі бяспраўнымі былі «недатыкальныя» (яны не ўваходзілі нават у склад афіцыйных каст). Ім дазвалялася сяліцца толькі асобна на ўскраінах вёсак і гарадоў. Яны не маглі вучыцца ў школах разам з дзецьмі «чыстых» каст, ездзіць у адных вагонах, знаходзіцца ў рэстаранах і гастыніцах разам з іншымі індусамі, падыходзіць блізка да храмаў

У адрозненне ад заможных пластоў грамадства большасць індыйцаў, асабліва сяляне, жылі ў глінабітных хацінах і карысталіся самым простым начыннем, зямлю апрацоўвалі з дапамогай сахі і матыкі. Сяляне вырошчвалі рыс і пшаніцу. У гарадах працоўны дзень рабочых доўжыўся 12 гадзін.

Аснову ежы складалі хлеб, рыс, малочныя прадукты, садавіна, гародніна, вострыя прыправы, арэхі. У большасці індыйцаў не было прынята есці гавядзіну і свініну, а ў некаторых раёнах Індыі — рыбу і хатнюю птушку. Толькі невялікая колькасць індыйцаў у 1920—1930-х гг. засвоіла некаторыя бакі заходняга спосабу жыцця